

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/23/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123200676
Dátum vydania rozhodnutia:	16.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123200676.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpená Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanej C. Y., narodenej XX. D. XXXX, P. P., L. XXX/XX, o zaplatenie 1.594,50 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10Csp/48/2023, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. augusta 2024 č. k. 9CoCsp/14/2024 - 203, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 20. decembra 2023 č. k. 10Csp/48/2023-144 rozhodol, že žalobu v celom rozsahu zamietal (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.)

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že žalovaná s predchodcom žalobcu - obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, IČO: 36234176, ako veriteľom dňa 08. 07. 2019 uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere typu Bezúčelový úver a revolvingový úver, pričom podľa zmluvy o bezúčelovom úvere jej bol poskytnutý úver vo výške 2.400 eur pri celkovej výške mesačnej splátky 46,65 eura, pri počte splátok 84, ročnej úrokovej sadzbe 15,35 %, RPMN 16,5 %, celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom 3.918,60 eura, pričom prvá splátka mala byť zročená 24. 08. 2019 a ďalšie splátky by mali byť splatné vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli aj úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a žalovaná potvrdila svojím podpisom na zmluve, že sa s nimi oboznámila, súhlasí s nimi a že si ich prevzala. V zmysle hlavy 6 § 2 týchto úverových zmluvných podmienok, ktoré boli súčasťou zmluvy, v prípade, že by sa žalovaná oneskorila s platením aspoň troch splátok, alebo s platením jednej splátky dlhšie ako tri mesiace, platilo, že dlžník musí celý čerpaný úver na požiadanie splatiť, teda nastáva zosplatenie úveru. Je zrejmé a žalovaná to ani nepopierala, že úver prestala riadne splácať a tak bola predchodcom žalobcu výzvou z 10. 09. 2020, ktorá sa do jej

poznávacej sféry dostala podľa hlásenia pošty o doručovaní doporučených zásielok najneskôr 16. 09. 2020, vyzvaná, aby zaplatila dlh na splátkach vo výške 121,95 eura, inak bude veriteľ nútený požadovať okamžité splatenie celého úveru vrátane úrokov, nákladov a sankcií. Keďže žalovaná nereagovala, predchodca žalobcu - veriteľ vyzval žalovanú listom z 30. 11. 2020, aby mu zaplatila celý dlh vo výške 2.350,74 eura a to do 15 dní od spísania tejto výzvy na bankový účet veriteľa. Táto výzva neobsahuje uvedenie splátky pre omeškanie, s ktorou veriteľ úver zosplatnil. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XX/XXXX, ktorú uzavrela obchodná spoločnosť Home Credit Slovakia so žalobcom dňa 16. 09. 2022, došlo k postúpeniu pohľadávky obchodnej spoločnosti Home Credit na žalobcu uvedeného v záhlaví tohto rozsudku vo výške 2.302,84 eura ku dňu 16. 09. 2022. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná si neplnila splátky riadne, využil pôvodný veriteľ ustanovenia zmluvy a Všeobecných obchodných podmienok pre poskytovanie spotrebiteľských úverov, ktoré boli súčasťou úverovej zmluvy, možnosť vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru. Pri takomto postupe bolo potrebné, aby veriteľ zachoval ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 565 OZ, ale aj ust. § 37 ods. 1 OZ. upravujúce všeobecné náležitosti právnych úkonov. Výzva na predčasné splatenie úveru je právnym úkonom veriteľa, ktorý nachádza oporu v zmluvných dojednaniach a ktorým sa mení predchádzajúca dohoda dlžníka s veriteľom o podmienkach splácania úveru. Takouto výzvou sa v zmysle § 565 OZ ruší možnosť splatiť úver v pravidelných splátkach a vzniká povinnosť dlžníka vrátiť úver okamžite na výzvu veriteľa. Pre platnosť takéhoto úkonu musia byť samozrejme v prípade spotrebiteľských zmlúv splnené podmienky § 53 ods. 9 OZ, ale podľa presvedčenia súdu aj všeobecné ustanovenia Obč. zákonníka, ktoré stanovujú základné náležitosti pre všetky právne úkony. Skutočnosť, že výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 30. 11. 2020 neobsahuje dlžnú splátku, pre ktorú veriteľ v zmysle § 565 OZ požaduje splatiť celý úver naraz, spôsobuje, že postup veriteľa nie je možné preskúmať z pohľadu vyššie citovaných zákonných ustanovení. Navyše nie je možné zistiť, odkedy plyní premľacia lehota pre celý zvyšok úveru. Súd dospel k presvedčeniu, že neuvedenie splátky, pre ktorú veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom, spôsobuje neurčitosť takéhoto právneho úkonu veriteľa a tým aj jeho absolútnu neplatnosť. V tomto smere súd prehodnotil svoj predchádzajúci právny názor v súlade s odbornými postojmi, ktoré postupne zaujíma sudcovská obec a konštatuje, že nie je úlohou súdu v prípade nezrozumiteľnej a nekonkrétnej notifikácie podľa ust. § 53 ods. 9 OZ a následne aj úkonu veriteľa podľa § 565 OZ rozpočítavaním dlžných súm zisťovať, pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ takouto nezrozumiteľnou výzvou na splatenie celého zostatku úveru platne pri dodržaní vyššie citovaných zákonných ustanovení úver zosplatniť. Na základe vyššie uvedeného je potom nutné prijať záver, že úver nebol platne zosplatnený, z čoho vyplýva, že žalovaná ho podľa pôvodnej dohody mohla splácať tak, ako to bolo dohodnuté, teda 84 splátkami po 46,65 eura. Z takého záveru potom vyplýva, že ku dňu rozhodovania súdu a ani ku dňu postúpenia pohľadávky, pohľadávka obchodnej spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. nebola v tej výške v akej bola postúpená, zročná. Tým došlo aj k porušeniu ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne ust. § 17 ods. 1 citovaného zákona. Porušenie citovaného zákonného ustanovenia pri postúpení pohľadávky na žalobcu spôsobilo, že takéto postúpenie nie je možné považovať za platné, pretože bolo urobené v rozpore so zákonom a žalobca sa preto nemohol stať novým veriteľom žalovanej pohľadávky voči žalovanej v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca preto nie je vecne legitimovaný na uplatnenie takéhoto nároku uvedeného v žalobe.

1.2. O trovách konania rozhodol podľa § 255, § 262, § 263 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 13. augusta 2024 č. k. 9CoCsp/14/2024 - 203 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanej nepriznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne vec i správne právne posúdil a svoje rozhodnutie dostatočne vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

2.2. Odvolací súd mal za to, že v danom prípade súd prvej inštancie dostatočne podrobným spôsobom popísal nielen skutkové okolnosti prejednávanej veci ale i jej právne posúdenie. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie považoval za potrebné doplniť, že uvedenie splátky, pre

ktorú sa dostal spotrebiteľ do omeškania a ktorá je podkladom pre uplatnenie práva podľa § 53 ods. 9 v súvislosti s ust. § 565 OZ je významné nielen z pohľadu toho, že zaplatením tejto splátky môže žalovaný zvrátiť okamžitú splatnosť spotrebiteľského úveru, ale je dôležité aj z hľadiska posúdenia okolností podľa § 54a OZ. Navyše i ust. § 53 ods. 9 OZ z hľadiska gramatického výkladu hovorí o meškaní so zaplatením splátky a nie splátok viacerých po sebe idúcich, ktoré by bolo možné vo výzve kumulovať.

2.3. Nemožno preto prisvedčiť odvolateľke, ktorá v podanom odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie vyžaduje vo výzve uvedenie náležitosti, ktorá zo zákona nevyplýva a že si upravil zákonné ust. § 565 OZ nad rámec zákona. Ona sama uvádza, že z platnej právnej úpravy druhá veta § 565 OZ jednoznačne vyplýva, že vždy môže ísť len o omeškanie so splnením jednej konkrétnej vymedzenej splátky, a teda veriteľ nemôže vo výzve uvádzať všetky neuhradené splátky ako súčet v jednej sume.

2.4. Práve v nadväznosti na uvedené i v kontexte znenia ust. § 53 ods. 9 OZ jednoznačne vyplýva požiadavka vo výzve, resp. upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15-dní na uplatnenie práva podľa § 565 nezameniteľným spôsobom určiť a vymedziť splátku pre nezaplatenie ktorej veriteľ požaduje splatiť celý úver naraz. Absencia tohto údaju spôsobuje neplatnosť nielen úkonu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ale i následne postúpenia pohľadávky na žalobkyňu, ktorá z dôvodu neplatnosti týchto právnych úkonov ani nie je vecne aktívne legitimovaná na uplatnenie nároku uvedeného v žalobe (§ 37, § 39 OZ, § 17 ods. 1 zák. č. 129/2000 Z.z. v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky).

2.5. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol tak, že žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, avšak odvolací súd z obsahu spisu nezistil, že by jej v súvislosti s odvolaním podaným zo strany žalobkyne účelne vynaložené výdavky vznikli, a tak jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. c) CSP, žiadajúc, aby dovolací súd zrušil v celom rozsahu napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

3.1. Dovolateľka namietala porušenie práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP v súvislosti s nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, keďže odvolací súd podľa názoru žalobkyne odôvodnil svoj potvrdzujúci rozsudok zmätočne, nekonzistentne a nepredvídateľne, nakoľko právne závery odvolacieho súdu uvedené v odôvodnení sú v extrémnom rozpore s doslovným znením zákona, odbornej literatúry, ako aj právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít a iných krajských súdov, čo žiadnym spôsobom neprispieva k princípu právnej istoty oboch sporových strán.

3.2. Dovolateľka vymedzila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, ktorý je daný vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu závisí od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V predmetnom prípade podľa dovolateľky ide o vyriešenie právnej otázky: „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako „OZ“) a § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje, resp. v podaní, ktorým upozorňuje na možné uplatnenie tohto práva v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku hodlá pristúpiť, resp. pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej by mohlo dôjsť (vo výzve podľa § 53 ods. 9 OZ) / došlo (vo výzve, ktorou sa uplatňuje právo na vyhlásenie splatnosti podľa § 565 OZ) k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitosťou týchto právnych úkonov, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť uplatnenia práva podľa § 565 OZ.“ Dovolateľka uviedla, že k otázke výkladu, či skutkového vymedzenia splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ a je náležitosťou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu, zaujal stanovisko dovolací súd v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. 01. 2024. Dovolací súd dospel pri riešení vyššie vymedzenej právnej otázky k opačnému záveru a rozhodol odchýlne od rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30. 01. 2024 v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26. 06. 2024. Keďže dovolací súd pristupuje k výkladu ust. § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ rozdielne, dovolanie smeruje voči riešeniu tejto otázky ohľadne povinnosti špecifikácie splátky, pre ktorú dochádza k zosplateniu vo výzve v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ resp. v samotnom zosplatení, a následne skutočnosti či táto skutočnosť je alebo nie je podmienkou

platnosti tohto úkonu. Podľa dovolateľky veriteľ nie je povinný v oznámení o zosplatnení špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal, a teda pre ktorú splátku k zosplatneniu došlo. Žalobkyňa zastáva názor, že zo strany veriteľa nedošlo pri uplatnení práva podľa ust. § 565 OZ k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti. V konaní bolo riadne preukázané, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi postupcom a žalovaným dohodnutá. Žalovaná bola preukázaná v omeškaní so zaplatením splátok aspoň tri mesiace, pričom bolo zároveň preukázané, že postupca upozornil žalovanú v lehote nie kratšej ako 15 dní na možné uplatnenie práva v zmysle ust. § 565 OZ (podaním zo dňa 10. 09. 2020). V zmysle vyššie uvedeného má žalobkyňa za to, že je zrejmé, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 30. 11. 2020 - toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ a v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu (napr. uznesenia sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30. 11. 2022, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15. 12. 2022, sp. zn. 7Cdo/26/2023 z 29. 11. 2023, sp. zn. 6Cdo/87/2023 z 31. 05. 2023, sp. zn. 1Cdo/148/2022 z 12. 07. 2023 atď.) pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15. 08. 2020 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohol ako jedinej vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovanej) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľ (žalovaná) bola nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornená (podaním zo dňa 10. 09. 2020). Dovolateľka zdôraznila, že v žiadnom prípade sa nemožno stotožniť s právnym názorom súdu prvej inštancie, resp. odvolacieho súdu, v zmysle ktorého je potrebné vo výzvach, resp. v zosplatnení uvádzať (špecifikovať), s ktorou konkrétnou splátkou sa dostala žalovaná do omeškania, inak je takýto jednostranný právny úkon nezrozumiteľný a neurčitý, nakoľko to nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Zastáva právny názor, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti konkrétne, ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala a špecifikácia splátky, pre ktorú dochádza k zosplatneniu, nie je podmienkou platnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žiadnu takúto povinnosť (uviesť vo výzve v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ alebo v zmysle ust. § 565 OZ konkrétnu splátku) zákon veriteľovi neukladá. Ohľadne platnosti právneho úkonu poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. mája 2020, sp. zn. 4Cdo 9/2017. Obdobne vo veciach, v ktorých sa riešilo, že pre ktorú splátku bol veriteľ oprávnený zosplatniť úver a od kedy je potrebné počítat začiatok premĺčacej doby v spotrebiteľských veciach bolo rozhodnuté aj v uzneseniach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky so sp. zn. 7Cdo/268/2020, 4Cdo/201/2022, 1Cdo/53/2021, 4Cdo/231/2021, 9Cdo/368/2021, 4Cdo/23/2021, 2Cdo/332/2021, 6Cdo/71/2022, 2Cdo/272/2021, 1Cdo/61/2022, 4Cdo/250/2021, 4Cdo/262/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/221/2022, 6Cdo/64/2021, 9Cdo/98/2022, 1Cdo/143/2022, 6Cdo/87/2023, ktoré podľa názoru žalobcu predstavujú ustálenú judikatúru dovolacieho súdu a od ktorej sa vo veci konajúcej súdy odklonili napriek tomu, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia im boli známe. Dovolateľka sa nestotožňuje so závermi dovolacieho súdu, konkrétne senátu 5Cdo, keďže predmetnú problematiku posudzoval dovolací súd aj pri riešení právnej otázky premĺčania, výsledkom čoho bol aj judikát publikovaný pod č. R 29/2023, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2022 sp. zn. 7Cdo/268/2020.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho,

kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

7.1. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

8. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľka bola toho názoru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je zmätočné, nekonzistentné a nepredvídateľné.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

10. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentmi vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetroenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko). Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, najmä pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že za porušenie práva strany sporu na spravodlivý proces treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia, odníma možnosť náležite argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Zjavný nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia teda je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúci je výlučne záver odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (napr. sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní došlo k tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

12. Ak dovolateľka v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietala zmätočnosť a nekonzistentnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane uvádza, že odôvodnenie rozhodnutia v odvolacom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o

odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

13. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu by bolo možné považovať za nepredvídateľný len vtedy, ak by odvolací súd založil rozhodnutie (hoci potvrdzujúce) na nových skutkových zisteniach alebo na aplikácii úplne inej právnej normy, ktorú súd prvej inštancie nepoužil, pričom by odvolací súd nedal stranám sporu možnosť vyjadriť sa k týmto novým skutkovým alebo právnym okolnostiam. K takejto situácii v preskúmvanej veci nedošlo. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie na základe tých istých dôvodov, ktoré uvádzal už súd prvej inštancie a s ktorými sa odvolací súd stotožnil (bod 4. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu). Z uvedeného dôvodu nemožno napadnutý rozsudok považovať za nepredvídateľný.

14. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). V preskúmvanej veci dovolací súd zistil, že odvolací súd sa nielen stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako vecne správnym, ale sám tiež reagoval na odvolacie námietky žalobkyne a na potvrdenie správnosti doplnil ďalšie dôvody. Odvolací súd zdôraznil, že vo výzve na zaplatenie musí veriteľ nezameniteľne určiť konkrétnu splátku, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, keďže len zaplatením tejto splátky môže zvrátiť okamžitú splatnosť úveru. Z gramatického výkladu § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že ide vždy o jednu konkrétnu splátku, nie o kumuláciu viacerých neuhradených splátok. Ak veriteľ túto náležitosť vo výzve neuvedie, je neplatný nielen úkon vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ale aj následné postúpenie pohľadávky, čo má za následok nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu (body 6. až 8. odôvodnenia rozsudku).

15. Z vyššie uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený, ani za zmätočný a nekonzistentný preto dovolanie nie je prípustné. To, že dovolateľka nesúhlasila so závermi odvolacieho súdu, nezakladá existenciu dovolacieho dôvodu vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP

16. Podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

17.1. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v

konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

19. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, lebo pri jej riešení ešte nedošlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo jeho jednotlivé senáty naďalej zastávajú odlišné (rozdielne) právne názory, čo sa prejavuje v ich rozdielnom rozhodovaní.

20. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú, ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

21. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania aj v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP, keď podľa jej názoru bola zo strany odvolacieho súdu nesprávne právne posúdená otázka spojená s výkladom ustanovenia § 53 ods. 9 (účinného v rozhodnom čase, pozn.) v spojení s § 565 OZ a to, „či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 OZ a ust. § 565 OZ ... uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky...“, ktorá je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu rozhodovaná rozdielne (bod 3. tohto uznesenia). Poukázala na podľa jej názoru odlišné rozhodnutia dovolacieho súdu vo veci sp. zn. 1Cdo/123/2022 a sp. zn. 5Cdo/188/2023.

22. Dovolateľkou načrtnutú rozdielnosť rozhodovania tejto otázky prípadoch však medzičasom vyriešil najvyšší súd v judikáte č. 34/2025, ktorého právna veta znie „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“ Podľa názoru najvyššieho súdu bola právna otázka nastolená dovolateľkou ustálenou praxou dovolacieho súdu teda už vyriešená, keďže za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, a nie rozdielnu prax dovolacieho súdu v ojedinelých prípadoch. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd rozhodol v súlade s právnym názorom vyjadreným v R 34/2025 (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. februára 2025, sp. zn. 6Cdo/152/2022), hoci tento judikát bol prijatý až po jeho rozhodnutí.

23. Pre úplnosť najvyšší súd poznamenáva, že nemal dôvod preskúmanú vec predložiť na rozhodnutie veľkému senátu, pretože pre neprípustnosť dovolacích otázok v rozhodnutiach (sp. zn. 1Cdo/123/2022 a sp. zn. 5Cdo/188/2023) na ktoré poukazovala dovolateľka meritórne nastolenú otázku neriešil. Len na okraj a doplnkovo vyjadrené právne názory senátov najvyššieho súdu, ktoré hoci sú súčasťou odôvodnení rozhodnutí dovolacieho súdu, nemožno považovať za záväzné právne názory, keďže neboli dôvodom, bez vyriešenia ktorých by dané veci nebolo možné rozhodnúť (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. marca 2025 sp. zn. III. ÚS 157/2025-22).

24. So zreteľom na doposiaľ uvedené dovolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci resp. odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu.

25. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

26. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.